

Afgørelser – Reg. nr.: 01816.00

Fredningen vedrører: Gundslev Kirke

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

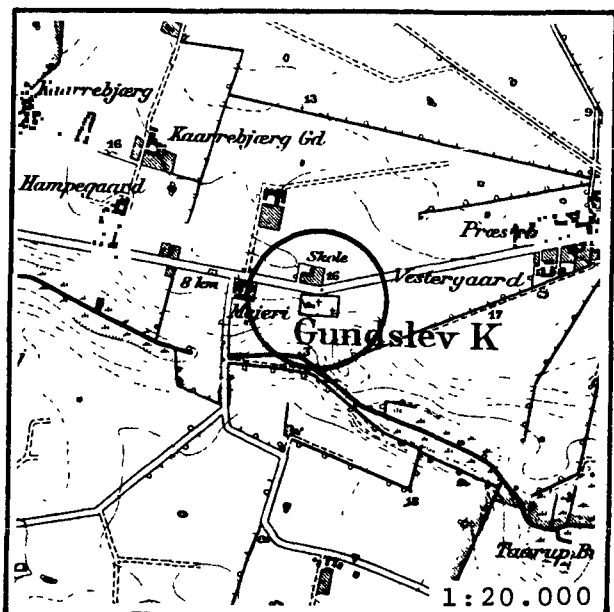
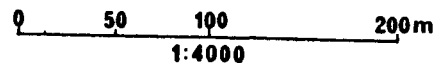
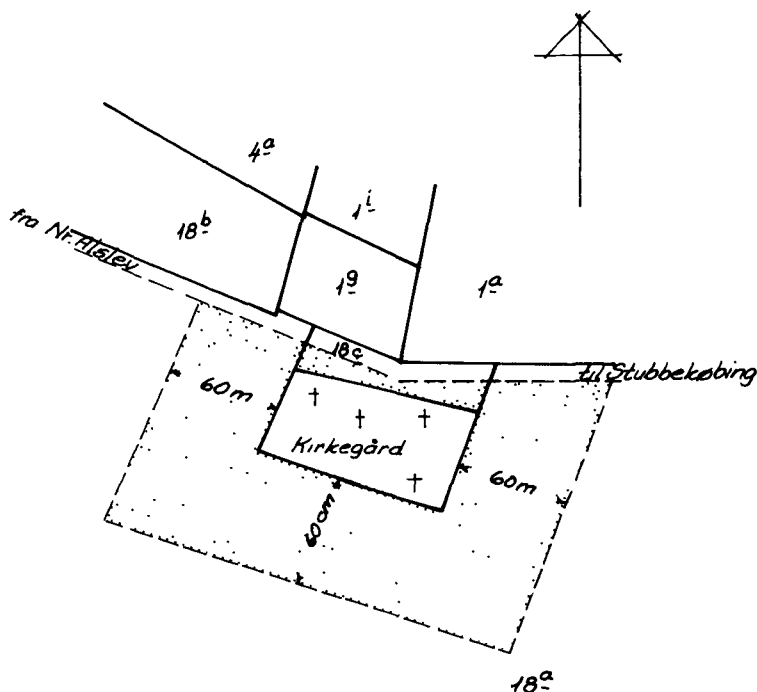
Fredningsnævnet

07-02-1952

Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET >

Kommune: Nr. Alslev 375
 Ejerlav : Gunslev
 Sogn : Gunslev

Matr. nr.	Deki./Kendelse dato	Tinglyst dato
18 a	2/10-1951	15/02-1952
18 c	2/10-1951	2/04-1952

Afskrift.

REG. NR. 1816

7/2-1952

Stempel- og gebyrfri i h.t. lov 140/1937 § 33.

Anmelder:

Fredningstilbud NATURFREDNINGSNÆVNET
FOR MARIBO AMTRAADESKREDS

Undertegnede gårdejer frk. Sidsel Kappel, Gundslev,
tilbyder herved som ejer af matr. nr. 18 a

af Gundslev by og sogn,
at lade nedennævnte areal af ovennævnte matr. nr. frede som nedenfor anført.

Arealet beskrives saaledes:

Arealet er beliggende omkring Gundslev kirke og kirkegård syd for
amtsvejen.

Fredningen omfatter en 60 meter bred bræmme vest, syd og øst for
kirkegårdens vestlige, sydlige og østlige skel, regnet fra disse
op til amtsvejen.

Fredningen har følgende omfang:

Arealerne må ikke bebygges eller beplantes med højt voksende træer, midlertidigt eller ved-
varende, ligesom der heller ikke på arealerne må graves grus eller anbringes transformatorstationer,
telefon- og telegrafmaster o. lign., skure, udsalgssteder, isboder, vogne til beboelse eller andet, som
kan virke skæmmende.

~~Jeg forsætter mig dog det tilbud~~

For fredningen kræver jeg ingen erstatning.

Jeg er indforstået med at ovenstående fredningstilbud tinglyses på min ejendom matr. nr.
18 a af Gundslev by Gundslev sogn,

dog uden udgift for mig, med oprykkende prioritet næst nuværende hæftelser.

Påtaleberettiget i henhold til forestående er fredningsnævnet for Maribo amt,
provsten for Nørre herred og Gundslev menighedsråd.

Gundslev, den 2 / 10 19 51.

Sidsel Kappel.

Til vitterlighed:

J. Exner.

A. Jørgensen.

Idet fredningsnævnet for Maribo amt modtager og godkender foranstående fredningstilbud,
bestemmes det, at tilbudet skal lyses som servitut på matr. nr. 18 a

af Gundslev by Gundslev sogn,

af hartkorn: tdr. skp. fdk. alb., hvilket matr. nr. i forbin-
delse med matr. nr. ibd. udgør et landbrug.

Det fredede areal ses indtegnet på vedlagte kort, af hvilken en genpart bedes henlagt på akten.

Fredningsnævnet for Maribo amt, den 7. februar 1952.

Bruun.

Indført i dagbogen for retskreds nr. 28, Nykøbing F. købstad m.v.
den 15. FEB. 1952.

Lyst.Tingbog:Bd. Gunslev Bl. 1 c Akt:Skab A nr. 458.

14 2.stk. 2 kr.

Bruun.

/E.P.
E.N.

Stubbekjøbing
kjøbstad og
Stubbekjøbing
herred.

Afskrift.

REG. NR. 1816

Stempel- og gebyrfri i h.t. lov 140/1937 § 33.

Anmelders

Fredningstilbud NATURFREDNINGSNÆVNET
FOR MARIBO AMTRAADESKREDS

Undertegnede **Gundslev menighedsråd på kirkens vegne**
tilbyder herved som ejer af matr. nr. **18 c**

af **Gundslev** by **og** sogn,
at lade nedennævnte areal af ovennævnte matr. nr. frede som nedenfor anført.

Arealet beskrives saaledes:

Arealet er beliggende nord for Gundslev kirkegård og benyttes for tiden som parkeringsplads.

Fredningen har følgende omfang:

Arealet må ikke bebygges eller beplantes med højt voksende træer, midlertidigt eller vedvarende, ligesom der heller ikke på arealerne må graves grus eller anbringes transformatorstationer, telefon- og telegrafmaster o. lign., skure, udsalgssteder, isboder, vogne til beboelse eller andet, som kan virke skæmmende.

~~Jeg forbeholder mig den ret til at~~

For fredningen kræver jeg ingen erstatning.

Jeg er indforstået med at ovenstående fredningstilbud tinglyses på min ejendom matr. nr.

18 c af **Gundslev** by **og** sogn,

dog uden udgift for mig, med oprykkende prioritet næst nuværende hæftelser.

Påtaleberettiget i henhold til forestående er fredningsnævnet for Maribo amt,

provsten for **Nørre** herred og **Gundslev** menighedsråd.

Gundslev, den **2 / 10 19 51.**

f. Gundslev menighedsråd.

H. Nielsen.

Idet fredningsnævnet for Maribo amt modtager og godkender foranstående fredningstilbud, bestemmes det, at tilbudet skal lyses som servitut på matr. nr. **18 c**

af **Gundslev** by **Gundslev** sogn,

af hartkorn: tdr. skp. fdk. alb., hvilket matr. nr. i forbindelse med matr. nr. ibd. udgør et landbrug.

Det fredede areal ses indtegnet på vedlagte kort, af hvilken en genpart bedes henlagt på akten.

Fredningsnævnet for Maribo amt, den **7. februar 1952,**

Braun.

KK.

4. B. 964.

Det tiltrædes, at der på Gunslev kirkes parkeringsplads matr. nr. 18 c, Gunslev by og sogn, tinglyses en servitut om fredning i overensstemmelse med foranstående fredningstilbud.

Kirkeministeriet, den 17. marts 1952.

P.M.V.

E.B.

Kirkeministeriet.

M.G. Pedersen

Eksp.

---000---

Indført i dagbogen for retskreds nr. 28, Nykøbing F. købstad
m.v. den 2. APR. 1952.

Lyst.TingbogsBd. Gunslev Bl. kirken Akt:Skab A nr. 458.

§ 14^a: 2 kr.

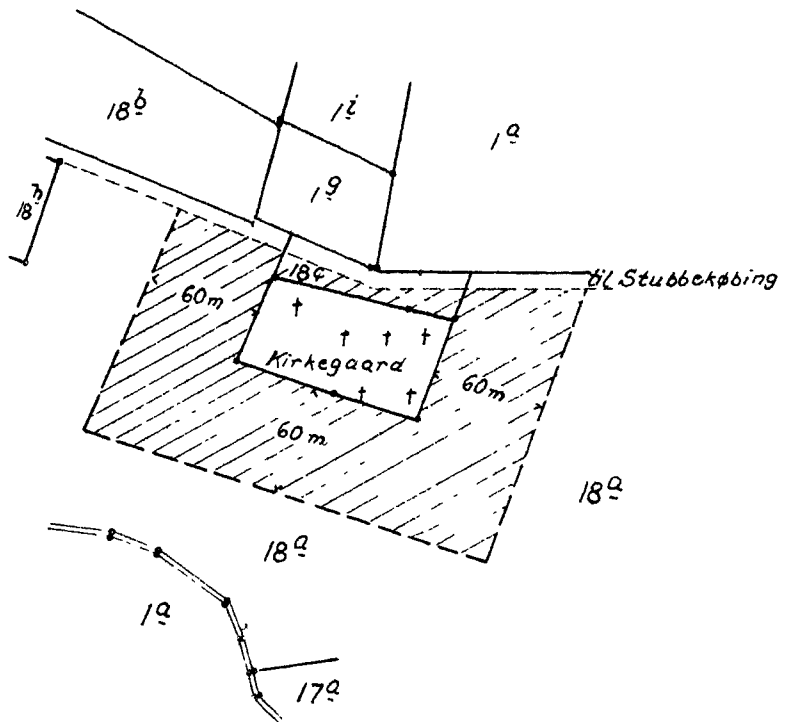
Braun.

/E.P.
E.L.

Stubbekjøbing
købstad og
Stubbekjøbing
herred.

Nord.

Landsvej fra Nr.-Alslev

Terræn af
Gunslev By og Sogn, Falsters Nørre-Herred, Maribo Amt.
Efter en kopi af matrikelkortet.

Det i.h.t. tilbud af
2/10-1951 for matr nr. 18^a Gunslev By
2/10-1951 " " " 18^c " "
med fredningsservitut sikrede areal er på
dette kort vist med skrå skravering.

Stubbekøbing i jan. 1952.

Ole Buch
landinspektør.

OLE BUCH
LANDINSPEKTØR
STUBBEKØBING

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 01816.00

Dispensationer i perioden: 05-07-1999 - 30-05-2000

12 JULI 1999

UDSKRIFT
AF FORHANDLINGSPROTOKOLLEN
FOR
FREDNINGSNÆVNET FOR STORSTRØMS AMT

REG. NR. 1816.00.

Den 5. juli 1999 kl. 15.00 foretog fredningsnævnet for Storstrøms Amt bestående af formanden, dommer Ulf Andersen, det amtsvalgte medlem Verner Larsen og det suppleanten for det kommunevalgte medlem Eigil Jørgensen besigtigelse ved Gundslev Kirke, Nørre Alslev Kommune.

Der foretoges:

Fr.s. 26/1998 Sag om dispensation fra kirkefredningsdeklara-
tioner lyst den 15/2 1952 og 2/4 1952 på matr.
nr. 18 -a og 18-c Gundslev by til opførelse af
graverbygning med mødelokale ved Gundslev Kir-
ke, Nørre Alslev.

Der fremlagdes:

- revideret projekt af 7. april 1999 med bilag fra Arkitekt-
firmaet Arp & Nielsen Aps, på vegne Gundslev Menighedsråd,
- brev af 17. juni 1999 med bilag fra Storstrøms Amt, Natur-
og plankontoret,
- brev af 19. juni 1999 fra menighedsrådet for Gundslev Sogn,
- kopi af kulturmiljørådets udtalelse af 15/6 1999.

Udover fredningsnævnets medlemmer mødte:

- Storstrøms Amt v/ Lars Malmborg.
- Nørre Alslev Kommune v/ formanden for teknik- og miljøud-
valget Ole Nisbeth og souschef Erik Schiødtz.
- Gundslev Menighedsråd v/ formanden Kjeld Hansen og menig-
hedsrådsmedlemmerne Birgit Christensen, Anna Lejre og To-
ve Jensen.
- Arkitekt Otto Arp, Arp & Nielsen.
- Sognepræst Jørgen Huus.
- Bygningssagkyndig Helmer Jensen.
- Graver Poul Skovlykke, og
- Roskilde Stiftsøvrighed v / kgl. bygningsinspektør Karsten

Skov- og Energiministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 1996 - 1211/5-000/ Bil
72

Rønnow.

- Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/ Regitze Lassen.

Fredningsnævnets formand bemærkede at det kommunevalgte medlem Ketill Lejres ikke deltog i den fortsatte behandling af sagen, idet Ketill Lejre som ægtefælle til menighedsr dsmedlemmet Anna Lejre måtte anses for inhabil. Suppleanten Eigil Jørgensen deltog derfor i den videre behandling.

Der foretoges herefter besigtigelse.

Otto Arp og Karsten Rønnow redegjorde for det reviderede projekt på baggrund af den fremsendte beskrivelse og skitserne. De oplyste, at det projekterede nye kampestensdige vest for det eksisterende dige ville få en højde på godt 1 m. Diget skal ikke lukkes mod syd men afsluttes af en græs-/kratbevoksning.

Lars Malmborg redegjorde for amtets opfattelse på baggrund af Natur- og plankontorets indstilling af 17. juni 1999 og Kulturmilj r dets udtalelse af 15. juni 1999. Amtet indstillede, at fredningsnævnet afslog dispensation, da da fritliggende kirkers nære omgivelser i videst muligt omfang burde friholdes for bebyggelse. Det var amtets opfattelse, at fredningsmyndighederne måtte anvende et "forsigtighedsprincip" ved dispensation fra kirkeomgivelsesfredninger. Det kunne være vanskeligt på forhånd at afgøre om en påtænkt bebyggelse ville virke skæmmende på kirken, men viste dette sig efterfølgende at være tilfældet ville skaden være sket.

Kjeld Hansen bemærkede med henvisning til menighedsrådets brev af 19. juni 1999 at det ønskede samlingsrum i graverbygningen alene skulle anvendes som mødelokale til kirkeligt brug herunder til menighedsrådsmøder og personalemøder. Lokalet størrelse (ca. 25 kvm) var iøvrigt til hinder for en anvendelse som forsamlingshus.

Regitze Lassen oplyste, at Danmarks Naturfredningsforening kunne anbefale det ansøgte.

Nævnet drøftede sagen.

Nævnet var enige om i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, at meddele dispensation fra kirkeomgivelsesfredningen ved Gundslev kirke, matr. nr. 18 a Gundslev by, lyst den 15. februar 1952 til opførelse af en ca. 120 kvm stor gravbygning med mødelokale. Dispensationen omfatter ansøgerens reviderede projekt af 7. april 1999 i overensstemmelse med medsendte tegninger og beskrivelse. Fredningsnævnet har lagt vægt på, at bebyggelsen efter dens placering, udformning og formål ikke vil stride mod kirkeomgivelsesfredningens formål.

Nævnets tilladelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Opmærksomheden henledes på, at det ansøgte kræver tilladelse fra andre myndigheder.

Ulf Andersen
formand

Fremsendes, idet udskriftens rigtighed bekræftes.

Nævnets afgørelse kan påklages til Naturklagenævnet af den der har ønsket fredningsnævnets afgørelse, og af de myndigheder foreninger m.fl. der er nævnt i naturbeskyttelseslovens § 86. Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt.

Klage indgives skriftligt til Fredningsnævnet for Storstrøms Amt, Kirketorget 16, 4760 Vordingborg, som videresender klagen.

Tilladelsen må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage sket rettidigt, må tilladelsen ikke udnyttes, medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet.

FREDNINGSNÆVNET FOR STORSTRØMS AMT

Vordingborg, den 9. juli 1999

Ulf Andersen

formand

Udskrift er sendt til:

Skov-og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.

Storstrøms Amt, Natur- og plankontoret, j.nr. 8-70-51-375-37-1998, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F.

Nørre Alslev Kommune, Kæpgårdsvej 2, 4840 Nørre Alslev.

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité for Nørre Alslev v/ Regitze Lassen, Gårdrækkevej 10, 4840 Nørre Alslev.

Friluftsrådet v/ Terkel Jakobsen, Pilevænget 2, Skelstrup, 4930 Maribo.

Arkitektfirmaet Arp & Nielsen, Algade 59, 4760 Vordingborg.

Gundslev Menighedsråd v/ formanden Kjeld Hansen, Skovbyvej 11, Gundslev, 4840 Nørre Alslev.

Eigil Jørgensen, Strædet 7, 4863 Eskildstrup.

Verner larsen, Fanefjordgade 150, 4792 Askeby.

29 JUNI 2000

Frederiksborggade 15, 1360 København K

Tlf: 3395 5700

Fax: 3395 5769

X.400: S=nkn; P=sdn; A=dk400; C=dk

E-mail: nkn@nkn.dk

REG. NR. 18/6.00

J.nr.: 97-121/350-0008

ILJ

30 MAJ 2000

Afgørelse

i sagen om graverbygning med mødelokale ved Gundslev Kirke,
Nørre Alslev Kommune, Storstrøms Amt.

Fredningsnævnet for Storstrøms Amt har den 9. juli 1999 i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddelt dispensation fra fredning til at opføre en ca. 120 m². stor graverbygning med mødelokale ved Gundslev Kirke på matr.nr. 18a Gundslev by. Afgørelsen er påklaget til Naturklagenævnet af Danmarks Naturfredningsforening.

Redegørelse for sagen

Arealerne rundt om Gundslev Kirke, henholdsvis del af matr.nr. 18a Gundslev by og af matr.nr. 18c smst., er omfattet af fredningsservitutter fra 1952 (såkaldte provst Exner fredninger). Fredningen af matr.nr. 18a Gundslev by omfatter "en 60 meter bred bræmme vest, syd og øst for kirkegårdens vestlige, sydlige og østlige skel, regnet fra disse op til amtsvejen". Fredningen af matr.nr. 18c Gundslev by omfatter arealet beliggende nord for Gundslev kirkegård og op til amtsvejen. Dette areal benyttes som parkeringsplads.

For begge fredninger er fastsat følgende fredningsbestemmelser:

"Arealerne må ikke bebygges eller beplantes med højt voksende træer, midlertidigt eller vedvarende, ligesom der heller ikke på arealerne må graves grus eller anbringes transformatorstationer, telefon- og telegrafmaster o. lign., skure, udsalgssteder, isboder, vogne til beboelse eller andet, som kan virke skæmmende."

af Energi ministeriet
V. L. Jensen
J. nr. 97-121/350-0001

Gundslev Kirke og de fredede arealer ligger i landzone. Ifølge kommuneplanen for Nørre Alslev Kommune ligger området i det åbne land og ifølge regionplanen for Storstrøms Amt i regionalt naturområde med jordbrugsinteresser.

Kirken er frit placeret i åbent landskab med kirkegårdsmur mod nord og øst samt diger og træbeplantning mod syd og vest. Storstrøms Amt har i anledning af et tidligere projekt (nr. 2) bl.a. oplyst følgende om Gundslev Kirke:

".....

Gundslev kirke er en af meget få kirker i regionen, som ligger topografisk helt fri af sognebyen. De fritliggende kirker ser ud til at være et særkende for Nordfalster; - et særkende er i hvert fald den historiske baggrund for nogle af disse åbne placeringer. Der er tale om, at man p.g.a. frygten for venderne endnu ved kirkebyggeriet i 1200-tallet vælger placeringer, der ikke er optimale i forhold til landsbyens vigtigste ressourceområde: markerne og engene ud mod Storstrømmen. På et senere tidspunkt flyttedes landsbyerne ud mod vandet i forhold til den oprindelige placering, hvor kun kirken bliver tilbage. Umiddelbart vest for Gundslev kirke fandt man ved motorvejsbyggeriet i 80'erne resterne af den gamle landsby.

Gundslev kirke opleves i dag som et meget helstøbt anlæg, der fremtræder "historisk intakt" fra de tre sider: øst, syd og vest. Mod nord, på den anden side af amtsvejen, ligger to større og nyere byggerier, der dog er camoufleret af ret tæt beplantning.

....."

Baggrunden for ansøgningen er manglende mandskabsfaciliteter for graveren, og at menigheden savner et mødested i nærhed af kirken, da der ikke er fungerende præstegård i sognet.

Det nu ansøgte projekt af 7. april 1999 er revideret i forhold til to tidligere projekter, som har været forelagt fredningsnævnet.

Den ansøgte bygning er på ca. 120 m² og ønskes opført ved kirkegårdens nordvestlige hjørne med knap halvdelen af arealet inde på kirkegården. Den vil ud over opholdsrum/kontor, bad og redskabsrum for graveren også indeholde et samlingslokale for menigheden. Bygningen vil bestå af en smal længe indeholdende graverfaciliteter, med adgang direkte til kirkegården. Hertil knyttes en lavere placeret del af bygningen, som indeholder sekundære funktioner samt samlingsrummet. Tagfladerne beklædes med zink. Murfladerne ved længen ved kirkegården foreslås udført i blank

mur/vandskuret. Den lavere bygning fremstår med en lys kalket flade mod vest, træbeklædning mod nord og glasfacade mod syd.

Bygningen søges placeret ved kirkegårdens nordvestlige afgrænsning i umiddelbar nærhed af kapellet, hvor der er et terrænspring mellem kirkegården og den lavere liggende mark.

Vest for det nye bygningsanlæg foreslås etableret et kampestensdige, som drejes en smule i forhold til bygningen for at åbne op mod landskabet mod syd. Langs bygningens nordgavl placeres en rampe, og kirkegårdsmuren forlænges langs rampen. Dette er for at tilgodese gangbesværede og handicappede og visuelt forbinde den nye bygning bedre med kirkegården.

Storstrøms Amt har i anledning af ansøgningen bl.a. udtalt, at projektet udnytter et terrænfald umiddelbart uden for den vestlige kirkegårdsmur, således at man undgår direkte spærringer af indblikket til kirken, og at det med den foreslåede kampestensmur vest for bygningen opnås, at nybyggeriet set vestfra fremtræder integreret i kirkegårdsanlægget.

Amtet har indhentet udtalelse fra det amtslige kulturmiljøråd, idet amtet har ønsket en generel vurdering af problemstillingen med på den ene side ønsket om at forny de kirkelige anlæg på et sted med religiøs livs-udfoldelse i 800 år eller mere og på den anden side ønsket om at friholde de ældste bygninger i landskabet for moderne byggeri, for at de fortsat kan fortælle den oprindelige landskabs- og bebyggelseshistorie.

Kulturmiljørådet har i sin udtalelse konkluderet, at man vælger bevaringssynspunktet. Rådet fraråder ny bebyggelse omkring fritliggende kirker. Samtidig har rådet gjort opmærksom på, at bygherren ved byggeri umiddelbart vest for kirken risikerer at skulle betale en udgravning efter museumslovens § 26 om undersøgelse af jordfaste fortidsminder.

På baggrund af kulturmiljørådets udtalelse har amtet indstillet til fredningsnævnet, at der meddeles afslag på ansøgningen.

Amtet har samtidig påpeget, at byggeriet er skitseret med en klar todeling således, at samlingslokalet tænkes anbragt uden for og graverfaciliteterne inden for kirkegårdsmuren, og at graverfacilitetsdelen derfor ikke er omfattet af omgivelsesfredningen. Et reduceret projekt bestående alene af graverfacilitetshuset, der måler ca. 12 x 4 m og ligger højere i terræn end samlingslokalet, vil have stort set samme visuelle påvirkning af kirkeområdet som et ikke-reduceret projekt. Efter amtets vurdering betyder dette dog ikke - set i lyset af den principielle vurdering fra kulturmiljørådet - at der bør ses lempeligere på fredningen, men at

de administrative muligheder for at regulere graverfacilitetshuset bør undersøges.

Nørre Alslev Kommune, der har deltaget i fredningsnævnets besigtigelse og møde ved Gundslev Kirke, har ikke udtalt sig i sagen.

Stiftsøvrigheden v/kgl. bygningsinspektør Karsten Rønnow har tilsluttet sig det forelagte dispositionsforslag.

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité har anbefalet det ansøgte.

Storstrøms Amt har sat behandlingen af ansøgning om landzonetilladelse til projektet i bero på Naturklagenævnets afgørelse af klagen.

Klagen og udtalelser for Naturklagenævnet

Storstrøms Amt indgav den 6. august 1999 en foreløbig klage over fredningsnævnets afgørelse. Efter behandling i amtets udvalg for teknik og miljø er klagen imidlertid frafaldet.

Danmarks Naturfredningsforening (DN) (hovedforeningen) har primært bl.a. anført, at fredningens eneste formål er at friholde arealerne for bebyggelse af enhver art, og at projektet klart er i strid med fredningens formål og i stedet skal behandles efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, dvs. ved at der rejses en ny fredningssag til ophævelse eller ændring af den gældende fredning.

DN henviser bl.a. til oplysningerne fra Kulturmiljørådet i Storstrøms Amt om, at bygge- og anlægsarbejde inden for omgivelsesfredningen vil kræve arkæologiske udgravninger, da der er fundet middelaldergenstande umiddelbart op til kirkegården. Dette er efter foreningens opfattelse ikke indgået i projektets udarbejdelse, og fredningsnævnets afgørelse begrundes ikke, hvorfor der ses bort fra rådets udtalelse.

DN henviser endvidere til, at amtet i en udtalelse til fredningsnævnet af 19. januar 1999 har fremhævet, at Gundslev Kirke ganske vist i sig selv repræsenterer forskellige stilarter, men en historisk egenart er intakt med det sluttede anlæg bag en ubrudt kirkegårdsmur. Man konkluderer, at kirkeomgivelsesfredningen i dette tilfælde må tolkes særlig restriktivt på grund af det kulturhistoriske unikke og visuelt meget helstøbte anlæg.

DN anfører bl.a., at kun 40-50 m² af bygningen kan tilskrives arbejdspladsbehovet, og at det fremgår af kulturmiljørådets udtalelse, at der i Arbejdsministeriets bekendtgørelse om faste arbejdssteders indretning er åbnet mulighed for, at de krævede faciliteter kan ligge indtil 5 minutters transporttid fra arbejdsstedet. Der foreligger efter DN's mening ikke et akut krav eller påbud fra Arbejdstilsynet, således at der stadig er tid til at finde en løsning, som tager de fornødne hensyn til samtlige interesser, herunder også de kulturhistoriske og landskabelige.

Endelig anfører DN, at de kirkelige myndigheder ikke er hørt. Hverken Nationalmuseet eller kirkegårdskonsulenten har været hørt officielt og heller ikke provstiudvalg eller stift. Alene bygningskonsulenten for Roskilde Stift har som kgl. bygningsinspektør stillet sig bag projektet. Fredningsnævnet kan under sagsbehandlingen have fået det indtryk, at de kirkelige myndigheder som helhed stod bag ansøgningen om at sløjfe jorddige og bygge inde i omgivelsesfredningen. Det må omvendt befrygtes, at fredningsnævnets dispensation vil kunne bruges til at lægge en pression på de kirkelige myndigheder i retning af at tilsidesætte de kulturhistoriske og landskabelige interesser, man ellers søger at varetage. Foreningen finder det uheldigt, at der ikke har været iværksat en samtidig sagsbehandling.

DN anmoder Naturklagenævnet om at ophæve fredningsnævnets dispensation og henvise sagen til behandling efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2.

Ansøger har som kommentar til klagen anført med henvisning til en artikel af provst Exner i Danmarks Naturfredningsforenings årsskrift fra 1948 og andre vedlagte artikler om Exner-fredningerne, at der ved fredningerne er tale om at værne mod en skæmmende bebyggelse, hønsehuse, skure og landbrugssiloer, og endvidere ved en censur, som måske kunne varetages af de kgl. bygningsinspektører, at have kontrol med den bebyggelse, som lægges i kirkernes allernærmeste omgivelser. Det er, efter ansøgers mening, meget tydeligt i artiklerne, at der menes beskyttelse mod skæmmende bebyggelse og ikke ingen bebyggelse.

Menighedsrådet ønsker at opfylde de lovmæssige krav vedrørende graverfaciliteter. Herudover ønsker menigheden at have et samlingslokale i umiddelbar nærhed af kirken. Der er ikke som anført i klagen et mødelokale med tilhørende faciliteter. Mødelokalet/samlingsrummet skal benytte graverens faciliteter. Bygningsbehovet er på ca. 120 m², hvoraf de ca. 80 m² kan tilskrives det lovpligtige krav.

Faciliteterne ønskes placeret i umiddelbar nærhed af kirkegården. Det er mere hensigtsmæssigt, at graverens kontor er beliggende ved kirken således, at han kan træffes der. Ligeledes er det mere hensigtsmæssigt, at maskiner, redskaber m.v. er ved kirkegården. Gundslev Menighedsråd har haft en dispensation fra Arbejdstilsynet, da det tidligere graverægtepar har boet i byen nær ved. Da der for ca. 2 år siden er ansat en ny graver, ønsker menighedsrådet at opfylde de omhandlede regler, og det har siden arbejdet på at opfylde dem. Der har været rykket flere gange fra Arbejdstilsynets side. Samtlige andre byggemuligheder er nøje undersøgt. Der er ikke plads på kirkegårdsarealet til graverfaciliteterne.

Vedrørende manglende høring af de kirkelige myndigheder anføres, at tegnestuen efter samråd med menighedsrådet har rettet henvendelse til Lolland-Falsters Stiftskontor med henblik på at søge råd om sagsbehandlingen. Fra stiftets side blev man rådet til at afklare godkendelser vedrørende fredning, vejbyggelinier m.v., forinden forslaget blev indsendt til de kirkelige myndigheder. DN blev orienteret herom ved besigtigelsesmødet den 27. august 1999.

Naturklagenævnets besigtigelse

Naturklagenævnet har den 17. maj 2000 besigtiget ejendommen og har haft møde med sagens parter, der redegjorde for deres synspunkter. I besigtigelsen deltog bl.a. repræsentanter for Gundslev menighedsråd, arkitektfirmaet, den kgl. bygningsinspektør, Lolland-Falsters Stiftskontor, Storstrøms Amt, Nørre Alslev Kommune og Danmarks Naturfredningsforening.

Afgørelse

I sagens afgørelse har deltaget 10 af Naturklagenævnets 13 medlemmer: Lars Busck (formand), Bent Hindrup Andersen, Ole Pilgaard Andersen, Jens Jørgen Bolvig, Leif Hermann, Svend Aage Jensen, Hans Kardel, Eva Møller, Hans Christian Schmidt og Jens Steffensen.

Naturklagenævnet udtaler:

Efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelser i en fredning, når det ansøgte ikke vil være i strid med fredningens formål.

Formålet med "provst Exner fredningerne" er at værne kirke og kirkegård mod skæmmende og for nærgående bebyggelse samt mod udsigtsødelæggende beplantning.

Uanset at fredningen har til formål at friholde området for bebyggelse, ses opførelsen af en bygning af begrænset størrelse til kirkens graver og med mødelokale for menigheden ikke at være i strid med fredningens formål. Der kan således dispenseres fra fredningen til det ansøgte.

Der må i den forbindelse foretages en afvejning af på den ene side Arbejdstilsynets krav om tilvejebringelse af mandskabsfaciliteter og menighedsrådets ønske om samtidig at tilvejebringe et møderum til menigheden og på den anden side ønsket om at friholde kirkernes omgivelser for bl.a. byggeri, for at de, som anført af Storstrøms Amt, fortsat kan fortælle den oprindelige landskabs- og bebyggelseshistorie.

Et flertal på 7 medlemmer finder, når henses til, at bygningen ikke i sin helhed kan placeres inde på kirkegården, at hensynet til det kirkelige liv i dette tilfælde bør veje tungt.

Flertallet stemmer på denne baggrund for at stadfæste fredningsnævnets dispensation.

Mindretallet (Bent Hindrup Andersen, Jens Jørgen Bolvig og Leif Hermann) stemmer for at meddele afslag.

I overensstemmelse med flertallets stemmeafgivelse går Naturklagenævnets afgørelse herefter ud på, at Fredningsnævnet for Storstrøms Amt's dispensation fra kirkeomgivelsesfredningen ved Gundslev Kirke, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, stadfæstes.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter meddelelsen af denne afgørelse, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

På Naturklagenævnets vegne

Inger-Lise Jensen
fuldmægtig